

Соболь Є.Ю.,
завідувач кафедри державно-правових дисциплін
та адміністративного права Центральноукраїнського
державного педагогічного університету імені
Володимира Винниченка, професор, доктор юридичних наук
e-mail: 81sobol@gmail.com;
<https://orcid.org/0000-0002-0804-8354>

Скляренко І.В.,
помічник судді Ленінського районного суду
міста Кіровограда
e-mail: ivass195@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2104-6721>

ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ СПОРИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАХИСТОМ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Стаття присвячена питанню визначення змісту та характерних рис публічно-правових спорів у сфері управління комунальною власністю, пов'язаних із захистом прав осіб з інвалідністю. Охарактеризовано суть управління комунальною власністю як особливого виду діяльності органів місцевого самоврядування, спрямованого на задоволення публічних потреб жителів відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Досліджено заходи, що здійснюються в Україні з метою захисту прав осіб з інвалідністю. Визначено повноваження органів місцевого самоврядування як суб'єктів владних повноважень у сфері захисту прав осіб з інвалідністю, що здійснюються ними у процесі управління комунальною власністю. Охарактеризовано доктринальні підходи до питання розмежування публічно-правових та приватно-правових спорів, зроблено висновок про доцільність віднесення спорів у сфері управління комунальною власністю, пов'язаних із захистом прав осіб з інвалідністю до предметної юрисдикції адміністративних судів

Ключові слова: органи місцевого самоврядування, адміністративне судочинство, публічно-правові спори, управління комунальною власністю, особи з інвалідністю.

Sobol E., Skliarenko I. THE CONCEPT AND THE FEATURES OF A LOCAL SELF-GOVERNMENT BODY AS A PARTICIPANT OF PUBLIC LEGAL DISPUTES IN COMMUNAL PROPERTY MANAGEMENT

The article is devoted to the definition of the content and characteristics of public law disputes in the field of communal property management, related to the protection of the rights of persons with disabilities. The essence of communal property management as a special type of activity of local self-government bodies aimed at meeting the public needs of the inhabitants of the respective administrative-territorial unit has been characterized. Measures taken in Ukraine to protect the rights of persons with disabilities have been studied. The powers of local governments as subjects of power in the field of protection of the rights of persons with disabilities, which they exercise in the management of communal property have been defined. Doctrinal approaches to the issue of distinguishing between public and private law disputes have been described, a conclusion has been made on the expediency of referring disputes in the field of communal property management related to the protection of the rights of persons with disabilities to the subject jurisdiction of administrative courts.

Key words: local self-government, administrative jurisdiction, public-law disputes, communal property management, persons with disabilities.

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні триває процес побудови правової демократичної соціальної держави, зокрема, здійснюється оновлення правової бази у сфері реалізації та захисту прав і свобод малозахищених верств населення, насамперед осіб з інвалідністю, формуються глобальні цивілізаційні цінності, що підтримується широкими верствами населення й національною публічною адміністрацією. Належне забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю є обов'язком органів публічної адміністрації, зокрема і органів місцевого самоврядування, які у зв'язку з прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 року № 157-VIII отримали більше можливостей для вирішення місцевих питань. Відтак збільшується їх відповідальність за прийняті рішення, зокрема, і у сфері управління комунальною власністю як одного з напрямків їх діяльності та інструменту захисту прав осіб з інвалідністю. Крім того, у 2016-2017 роках вітчизняний законодавець також вніс суттєві зміни у процесуальне законодавство, зокрема Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАС України), що вимагають додаткового аналізу та глибинного вивчення.

Управління комунальною власністю є однією з функцій місцевого самоврядування як представницького органу територіальної громади, яка забезпечує реалізацію інтересів жителів певної територіальної громади. В процесі управління органами місцевого самоврядування такою власністю можуть виникати публічно-правові спори, які вирішуються в порядку адміністративного судочинства. У зв'язку з цим, виникає необхідність

охарактеризувати публічно-правові спори у сфері управління комунальною власністю, пов'язані із захистом прав осіб з інвалідністю, з урахуванням внесених змін в національне законодавство.

Аналіз останніх досліджень та публікацій Питання правового регулювання захисту прав осіб з інвалідністю та відповідної діяльності органів публічної адміністрації у цій сфері у різні часи досліджували такі вчені як А.М.Куц, О.Й.Лесько, Н.М.Митіна, С.В.Пасініченко, Л.П.Шумна, та ін. Серед вчених, які досліджували загальні питання управління комунальною власністю можна назвати таких як І.О.Бондаренко, Н.Я.Борсук, І.Б.Гуськова, В. А. Устименко та ін. Однак, питання публічно-правових спорів у сфері управління комунальною власністю, пов'язаних із захистом прав осіб з інвалідністю, предметом комплексного дослідження не було.

Мета статті полягає у тому, щоб з урахуванням сучасної правової доктрини, чинного українського законодавства охарактеризувати публічно-правові спори у сфері управління комунальною власністю, пов'язані із захистом прав осіб з інвалідністю, їх ознаки та види.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття публічно-правового спору на сьогодні є в цілому усталеним у доктрині адміністративно-процесуального права. Під цим поняттям розуміють вид правових спорів, що виникає між учасниками публічно-правових відносин у зв'язку з порушенням, застосуванням чи тлумаченням норм публічних галузей права. Змістом такого спору називається розбіжність чи відмінність правових позицій його учасників [1, с. 771].

Як вбачається зі ст. 5 КАС України, кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист [2].

При цьому, згідно п. 2 ч. 1 ст. 4, ч. 1 ст. 19 КАС України юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, у яких, зокрема, хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і спір виник у зв'язку із виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій або хоча б одна сторона надає адміністративні послуги на підставі законодавства, яке уповноважує або зобов'язує надавати такі послуги виключно суб'єкта владних повноважень, і спір виник у зв'язку із наданням або ненаданням такою стороною зазначених послуг [2]. Тобто, видається, що основною ознакою публічно-правового спору є здійснення суб'єктом владних повноважень публічно-владних управлінських функцій або надання адміністративних послуг.

Відтак, спочатку необхідно проаналізувати повноваження органів місцевого самоврядування як суб'єктів владних повноважень у сфері управління комунальною власністю, що пов'язані із захистом прав осіб з інвалідністю.

Н.Я.Борсук пропонує сформулювати поняття «управління об'єктами комунальної власності» як здійснення органами місцевого самоврядування повноважень, пов'язаних із володінням, користуванням і розпорядженням цими об'єктами у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення потреб територіальної громади. Також вона зазначає, що з погляду адміністративного права управління комунальною власністю – це багатоетапний процес, який полягає у здійсненні права комунальної власності виключно у публічних інтересах з метою забезпечення ефективного функціонування територіальних громад, органів місцевого самоврядування [3, с. 54, 59]

З урахуванням положень вітчизняного законодавства, можемо виділити наступні реабілітаційні заходи щодо осіб з інвалідністю, здійснювані в Україні:

- 1) реабілітаційні заходи щодо осіб з інвалідністю грошового характеру (пенсії, державні соціальні допомоги, пільги, гуманітарна та благодійницька допомоги);
- 2) реабілітаційні заходи щодо осіб з інвалідністю медичного та соціально-обслуговуючого характеру:
 - соціальне обслуговування, а саме соціально-побутові послуги щодо забезпечення продуктами харчування, транспортними послугами, тощо; психологічні послуги; соціально-педагогічні послуги (організація індивідуального навчального, виховного та корекційного процесів, спортивно-оздоровчої тощо); соціально-медичні послуги (підтримка та охорона здоров'я, здійснення профілактичних, лікувально-оздоровчих заходів тощо); соціально-економічні послуги (надання натуральної чи грошової допомоги тощо); юридичні послуги; інформаційні послуги; послуги з працевлаштування; інші
 - послуги з реабілітації: медична реабілітація; психолого-педагогічна реабілітація; фізична реабілітація; професійна реабілітація; трудова реабілітація; фізкультурно-спортивна реабілітація; соціальна та побутова реабілітація (пристосування меблів, встановлення обладнання для адаптації житлових приміщень, навчання основним соціальним навичкам, соціально-побутовий патронаж, працетерапія); забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації [4, с. 206-207].

Отже, виходячи з мети цієї статті інтерес, в першу чергу, представляють ті заходи щодо соціальної захищеності осіб з інвалідністю, що реалізуються органами місцевого самоврядування в процесі управління комунальною власністю, зокрема:

- сприяння забезпеченню прав осіб з інвалідністю щодо включення до суспільного життя нарівні з іншими громадянами;
- розробка та координація за участю громадських організацій осіб з інвалідністю довгострокових і короткострокових програм з реалізації державної політики щодо осіб з інвалідністю та контроль їх виконання;
- утворення цільових фондів соціальної допомоги особам з інвалідністю, визначення порядку і умов витрачання коштів цих фондів;

- забезпечення школярів із числа дітей з інвалідністю/осіб з інвалідністю I-III групи, які навчаються в державних і комунальних навчальних закладах, безоплатними підручниками, створення умов для самоосвіти;
- вирішення питань про надання особам з інвалідністю права на безкоштовне і пільгове користування об'єктами культури, фізкультури і спорту, а також визначення порядку компенсації цим закладам вартості послуг, наданих безкоштовно або на пільгових умовах;
- вирішення питань про подання допомоги особам з інвалідністю, особам з інвалідністю з дитинства у будівництві індивідуальних жилих будинків, проведенні капітального ремонту житла, у придбанні будівельних матеріалів;
- відведення особам з інвалідністю у першочерговому порядку земельних ділянок для індивідуального будівництва, садівництва та городництва;
- організація для осіб з інвалідністю будинків-інтернатів, побутового обслуговування, продажу товарів у спеціальних магазинах і відділах за соціально доступними цінами, а також безоплатного харчування;
- обладнання жилих приміщень, займаних особами з інвалідністю спеціальними засобами і пристосуваннями;
- виділення земельних ділянок особам з інвалідністю із захворюваннями опорно-рухового апарату під будівництва гаражів для автомобілів з ручним керуванням поблизу місця їх проживання.
- виділення місць для безоплатного паркування транспортних засобів осіб з інвалідністю [5, 6].

Як відомо, діяльність органів місцевого самоврядування реалізуються шляхом видання адміністративних актів, у порядку, що регулюється нормами адміністративного права. Згідно п. 1 ч. 1 ст. 19 КАС України юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, зокрема у спорах фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), дій чи бездіяльності [2].

Відтак, серед ознак публічно-правових спорів у сфері управління комунальною власністю, пов'язаних із захистом прав осіб з інвалідністю слід виділити такі:

- учасниками з одного боку є особа (особи) з інвалідністю або юридична особа (громадська організація), яка діє в інтересах таких осіб, а з іншого – суб'єкт владних повноважень (орган місцевого самоврядування або інший уповноважений ним суб'єкт);
- предметом спору є рішення (дії або бездіяльність) суб'єктів владних повноважень, що пов'язані з реалізацією заходів соціальної захищеності осіб з інвалідністю та вчинені ними при здійсненні публічних владно-управлінських функцій або наданні адміністративних послуг у процесі управління комунальною власністю.

Наприклад, ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом до Первозванівської сільської ради про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії. Позов мотивовано тим, що ОСОБА_1 є особою з інвалідністю 1 групи. Позивач зареєстрований та проживає у приватному будинку, розташованому по АДРЕСА_2, має свій город. Вказаний житловий будинок знаходиться у незадовільному технічному стані та потребує проведення відновлювальних робіт. Представник позивача стверджує, що Первозванівська сільська рада безпідставно відмовляє позивачу у виділенні коштів на ремонт будинку та на обробку земельної ділянки під город, а тому просив суд: визнати протиправною бездіяльність Первозванівської сільської ради, яка полягає у незабезпеченні позивача ремонтом будинку, та обробки його земельної ділянки - городу для його життєдіяльності, та інших потреб, невжитті заходів для забезпечення надання позивачу послуг з ремонту будинку та обробки городу, шляхом співпраці з іншими територіальними громадами, нездійсненні замовлення ремонтно-будівельних послуг недержавних суб'єктів за рахунок бюджетних коштів та зобов'язати відповідача забезпечити ремонт та обробку городу по АДРЕСА_2 [7].

Разом з тим, слід відзначити, що повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління комунальною власністю реалізуються шляхом видання адміністративних актів, у порядку, що регулюється нормами адміністративного права. При цьому, вказані акти можуть мати і цивільно-правові наслідки (наприклад, рішення відповідного органу про створення комунального закладу, пов'язаного із захистом прав осіб з інвалідністю, з передачею йому певного майна, надання у власність земельної ділянки, укладення договору оренди приміщення, тощо).

Крім того, у зв'язку з функціонуванням в Україні різних спеціалізованих (зокрема, адміністративних) судів у правовідносинах, пов'язаних з управлінням комунальною власністю слід вирізняти публічно-правовий (адміністративний) та цивільно-правовий аспект, що має важливе значення для визначення предметної юрисдикції відповідного правового спору у сфері управління комунальною власністю, пов'язаного із захистом прав осіб з інвалідністю та його віднесення саме до публічно-правового.

Так, автори підручника «Загальне адміністративне право» пропонують застосовувати теорії (способи) розмежування публічного (адміністративного) та приватного права, з урахуванням праць європейських вчених-правознавців [8]. Вони виокремлюють такі способи:

1) *Теорія субординації (теорія влади-підпорядкування)* – якщо між державою та особою виникають відносини влади-підпорядкування, то відповідні дії публічної адміністрації або адміністративні акти, які стосуються цих відносин, мають публічно-правову природу. Зазначене так само діє й щодо спорів про право, які стосуються цих відносин. У разі якщо між державою та громадянином виникають відносини, в яких вони взаємодіють як рівнозначні суб'єкти, зазначені правовідносини матимуть приватноправову природу.

2) *Спеціально-правова теорія* - до публічного (адміністративного) права, відповідно до цієї теорії, норма права належатиме у тому разі, якщо вона за будь-яких умов її застосування уповноважує або зобов'язує винятково суб'єкта публічної адміністрації до певної дії чи рішення. Інші норми належатимуть до приватного права. Публічно-правовий спір має місце у тому випадку, коли юридичні приписи, яких стосується спір, належать до публічного права. Застосування спеціально-правової теорії здійснюється у два етапи: спочатку слід встановити, які саме юридичні приписи є об'єктом юридичного спору. І лише після цього можна перевіряти, чи є вони публічно-правовими (адміністративними).

3) *Двоступенева теорія* - відправною точкою зазначеної теорії є два основних положення: публічна адміністрація може виконувати покладені на неї обов'язки також у приватноправовій формі; публічна адміністрація може втілювати у життя публічно-правові рішення за допомогою приватноправових дій, заснованих на положеннях цивільного права. Останнє із зазначених положень зумовлює висновок про існування таких правовідносин, в яких мають місце як публічно-правові (адміністративні), так і приватноправові елементи.

Двоступенева теорія розмежує певні правовідносини залежно від рівнів прийняття рішення: перший рівень (відповідає на питання «якщо»): рішення суб'єкта публічної адміністрації, якщо він діє, є публічно-правовим; другий рівень (відповідає на питання «як»): вид та спосіб того, як діє публічна адміністрація, можуть бути публічно-правовими (адміністративними) та приватноправовими. Двоступенева теорія застосовується переважно у сфері надання субвенцій (субсидій, дотацій) та у сфері користування публічними установами (об'єктами) [9, с. 49-54].

Слід відзначити, що людина з інвалідністю в порівнянні з людиною, яка інвалідності не має, із самого початку має гіршу життєву стартову позицію, насамперед внаслідок стану свого здоров'я та обмеження власних фізичних, психічних, розумових та інших можливостей. Однак не менше значення мають і такі чинники, як наявні соціальні стереотипи сприйняття, відсутність пристосованої інфраструктури населених пунктів, практична доступність інститутів освіти, працевлаштування та інше. До таких чинників треба додати й правовий захист [10, с. 157]. Відтак, оскільки суб'єкт владних повноважень (орган місцевого самоврядування) має розбудований апарат публічних службовців, а також матеріально-фінансові ресурси для здійснення власних та делегованих повноважень, то він має певні переваги над іншими учасниками адміністративного процесу. Нівелювання цих переваг під час судового розгляду публічно-правого спору є основною метою адміністративного судочинства. Тому, на нашу думку, таку категорію юридичних конфліктів між суб'єктами публічної адміністрації та приватними особами як спори у сфері управління комунальною власністю, пов'язані із захистом прав осіб з інвалідністю, варто відносити до юрисдикції адміністративних судів, що сприятиме сталому розвитку національної судової практики, усуненню наявних в ній суперечностей, а основне, ефективній реалізації прав, свобод та законних інтересів осіб з інвалідністю.

Висновки Розгляд судами публічно-правових спорів у сфері управління комунальною власністю, пов'язаних із захистом прав осіб з інвалідністю, є важливою складовою системи гарантій прав осіб з інвалідністю в Україні, оскільки в процесі управління комунальною власністю органами місцевого самоврядування реалізується значна кількість їх прав, починаючи від особливого (пільгового) матеріального забезпечення та закінчуючи сприянням громадській діяльності у цій сфері.

При цьому, питання розмежування предметної юрисдикції спорів у сфері управління комунальною власністю, пов'язаних із захистом прав осіб з інвалідністю, залишається відкритим. Остаточним його вирішенням може стати чітке закріплення предметної юрисдикції таких спорів у законодавстві (як процесуальному, так і матеріальному), або ж його вирішення шляхом правозастосовної діяльності Великої Палати Верховного Суду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. К. : Юридична думка, 2012. 1020 с.
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.
3. Борсук Н. Я. Організаційно-правове забезпечення управління комунальною власністю в Україні. дис. докт. юрид. наук. Київ, 2019. 407 с. URL: http://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf/dissertation_Borsuk_N_Y.pdf
4. Соболев Є. Ю. Правові гарантії забезпечення соціальної адаптованості осіб з інвалідністю в Україні. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. 2013. Вип. 60. С. 202-208. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dip_2013_60_33
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 14.09.2019).
6. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.1991 № 875-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 21. Ст. 252.
7. Рішення Кіровоградського окружного адміністративного суду від 12.07.2019 року у справі № 340/939/19. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82992587>
8. Detterbeck S. Allgemeines Verwaltungsrecht mit Verwaltungsprozessrecht / S. Detterbeck. 4. Auflage. – Verlag C.H. Beck, München, 2006; Franz-Joseph Peine Allgemeines Verwaltungsrecht / von Fran-Joseph Peine. – 5. neubearb. Aufl. – Heidelberg: Müller 2000; Maurer H. Allgemeines Verwaltungsrecht. Verlag C.H. Beck, München, 2004.

9. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014. 376 с.
10. Соболь Є. Аналіз судової практики захисту прав і свобод інвалідів в адміністративному судочинстві. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 2. С. 155-158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_2_31

REFERENCES:

1. Shemshuchenko, Yu. S. (Ed.). (2012). *Large encyclopedic legal dictionary*. Kyiv: Yurydychna dumka [in Ukrainian].
2. Code of Administrative Procedure of Ukraine. (2005, July 06). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 48, 436 [in Ukrainian].
3. Borsuk, N. Ya. (2019). *Organizational and legal support of communal property management in Ukraine*. Extended abstract of doctor's thesis. Kiev [in Ukrainian].
4. Sobol, Ye. Yu. (2013). Legal guarantees for ensuring the social adaptability of persons with disabilities in Ukraine. *Derzhava i pravo. Yurydychni i politychni nauky*, 60, 202-208. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dip_2013_60_33 [in Ukrainian].
5. Law of Ukraine On Local Self-Government in Ukraine № 280/97-BP. (1997, May 21). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
6. Law of Ukraine On the Fundamentals of Social Protection of the Disabled in Ukraine № 875-XII. (1991, March 21). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 21, 252 [in Ukrainian].
7. Decision of the Kirovohrad District Administrative Court in case № 340/939/19. (2019, July 12). URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82992587> [in Ukrainian].
8. Deterbeck, S. *Allgemeines Verwaltungsrecht mit Verwaltungsprozessrecht* / S. Deterbeck. 4. Auflage. – Verlag C.H. Beck, München, 2006; Franz-Joseph Peine *Allgemeines Verwaltungsrecht* / von Fran-Joseph Peine. – 5, neubearb. Aufl. – Heidelberg: Müller 2000; Maurer N. *Allgemeines Verwaltungsrecht*. Verlag C.H. Beck, München, 2004 [in German].
9. Melnyk, R.S., Bevzenko, V.M. (2014). *General Administrative Law: Textbook*. Melnyk R.S. (Ed.). Kyiv: Vaite [in Ukrainian].
10. Sobol, Ye. (2017). Analysis of judicial practice of protection of rights and freedoms of disabled people in administrative proceedings. *Pidpryemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, 2, 155-158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_2_31 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 10.10.2019

УДК 351.74

Аброськин В.В.,

кандидат юридичних наук,

ректор Одеського державного університету внутрішніх справ

**ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ**

У роботі досліджено особливості закладів вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України як суб'єктів реалізації освітньої функції держави. Увагу статті сконцентровано на понятті адміністративно-правового статусу закладів вищої освіти МВС та аналізі структури цього поняття. Досліджено особливості правового статусу та адміністративно-правового статусу як теоретичної категорії юридичної науки. Проведено теоретико-правовий аналіз нормативно-правової бази, наукової літератури та поглядів вчених стосовно зазначеної проблематики. Сформульовано власне визначення правового статусу закладів вищої освіти МВС України як суб'єктів реалізації освітньої функції держави. Запропоновано розуміти адміністративно-правовий статус закладів вищої освіти МВС України як стан державної юридичної особи, набутий із додержанням норм законодавства, що забезпечує певний об'єм прав, обов'язків та відповідальності спрямованих на забезпечення освітньої, наукової, науково-технічної, методичної, організаційної та інших видів діяльності на певних рівнях вищої освіти у відносинах з органами державної влади й управління, здобутий з метою забезпечення процесу підготовки фахівців для потреб системи МВС України. На основі сформульованого в ході дослідження визначення адміністративно-правового статусу ЗВО МВС України зроблено обґрунтований вибір на користь блокової трикомпонентної структури адміністративно-правового статусу (блоки: цільовий, структурно-організаційний та компетенційний). Автором статті встановлено, що цільовий блок характеризується активним рухом в напрямку євро- та євроатлантичної інтеграції, що підвищує цінність злагодження призначень МОН (реалізація освітньої функції держави) та МВС (забезпечення громадського порядку та безпеки), які реалізуються в діяльності ЗВО МВС; структурно-організаційний блок має особливу дворівневу підпорядкованість закладів вищої освіти МВС та МОН; компетенційний блок – характеризується змінами в нормативно правовій базі, яка регулює діяльність ЗВО МВС.

У статті з'ясовано місце закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання в системі суб'єктів надання освітніх послуг, визначено притаманні їм особливості та виокремлено їхні ключові ознаки. Автором зроблено висновки щодо